

Dato og klokkeslett 15.juni 2023, kl. 13:00 – 14:30

Sted Zoom

Til stede:

Agneta Herlitz
Emilie Lasson
Inge Jonassen
Simen Sandve
Pål Jarle Johnsen
Øyvind Fylling-Jensen
Rune Toftgård
Gun Peggy Strømstad Knudsen
Trude Flo
Niels Jørgen Olesen

Forfall:

Anne Simonsen

Til stede fra Forskningsrådet:

Petter Helgesen
Benedicte Løseth
Line M. Grønning-Wang
Hilde Nielsen (sak 15.3/23)
Yngvill Rådmannsøy Tømmerberg (sak 16/23)

Sak PSLIVSVIT 12/23 Godkjenning av saklisten

Vedtak: Saklisten godkjennes.

Sak PSLIVSVIT 13/23 Referat fra møte 21/3-2023

Vedtak: Referatet tas til etterretning.

Sak PSLIVSVIT 14/23 Spørsmål om habilitet

Vedtak: Ingen inhabilitet meldt.

Sak PSLIVSVIT 15/23 Orienteringer

1. Status for ny porteføljestyrestruktur

Administrasjonen orienterte om den nye porteføljestyrestrukturen som er vedtatt av Forskningsrådets styre. Det er avholdt innspillsmøter med UH-sektoren, instituttsektoren, næringsliv og offentlig sektor, departementer og et eget møte mellom styret og lederne i porteføljestyrene. Til sammen blir det nå

11 porteføljestyrer i Forskningsrådet. Det blir opprettet ett fagstyre som skal dekke alle fagområder og ha ansvar for den nysgjerrighetsdrevne grunnforskningen og virkemidlene FRIPRO og SFF (porteføljestyret for Banebrytende forskning). Det blir også opprettet et tverrgående systemstyre for forskningspolitiske spørsmål som skal ha representasjon fra de andre porteføljestyrene og ha ansvar for strukturelle virkemidler.

- Porteføljestyret påpekte at det kan fungere godt med tverrgående koordinering i et systemstyre når medlemmer er representanter fra andre porteføljestyrer. Interessekonflikter må unngås.
- Videre ble det påpekt at det blir viktig at styrene holdes løpende oppdatert om styringssignaler rundt videre forskningsfinansiering etter gjennomgangen av forskningssystemet.
- Forskningsrådet vil innhente erfaringer fra dette porteføljestyret på siste møte i oktober før etablering av nye porteføljestyrer.

2. FRIPRO-løpende søknadsbehandling

En foreløpig plan for løpende søknadsbehandling for FRIPRO ble presentert. Foreløpige [utlysninger er publisert i Juni](#). Endelige utlysninger vil være klare i august/september og kontinuerlig søknadsbehandling begynner f.o.m. midten av oktober. Søknader som nesten når opp i konkurransen, kommer på venteliste og blir med på 1-2 vedtaksrunder til. Første annonsering av resultater vil bli i april/mai/juni 2024 (bevilgning og annonsering ca. annenhver måned).

Det er lagt opp til ett års karenstid som betyr at man ikke kan sende inn ny søknad før det er gått et år (for søknader med avslag). Videre innføres karantenereregler basert på karaktersnitt (ulike karaktergrenser for Forskerprosjekt for erfarne forskere og Forskerprosjekt for tidlig karriere, ingen karantene for Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet). Karantene gjelder for prosjektleder og kun for FRIPRO's utlysninger. Alderskrav for unge talenter er fjernet.

Det legges opp til faste ekspertpooler og fageksperter forplikter seg for tre år. Administrasjonen ser for seg å foreslå en vedtaksprosess hvor porteføljestyret for Banebrytende forskning vedtar regler for utvelgelse av søknader til bevilgning (justeres ved behov). Administrasjonen følger reglene og lager lister over søknader til bevilgning, avslag og venteliste. Medlemmer av porteføljestyret (porteføljestyreutvalg) kontrollerer og vedtar.

- Porteføljestyret kommenterte på at karantenereglene kan medføre inflasjon i høye karakterer i panelene. Forskningsrådet vil overvåke utviklingen og ha sikkerhetsmekanismer for å sikre konkurranse blant de beste søknadene.

- Det ble påpekt at det er kvalitetshevende at det legges opp til at ekspertene diskuterer søknadene i digitalt møte basert på fag/tema.
- Det er stor nytte i at porteføljestyret vedtar reglene og at det må være frihetsgrader i mandatet om dette slik at porteføljestyret har reell innflytelse.
- Det ble stilt spørsmål om effekten av løpende søknadsbehandling. Med reglene innført for løpende søknadsbehandling ville ca halvparten fått karantene i 2022. Forskningsrådet forventer at søkerne nå vil bruke lengre tid på å skrive bedre søknader. Forskning viser en 50-60 prosent reduksjon i innsendte søknader ved innføring av løpende søknadsbehandling.

3. Evaluering av Biovitenskap og Medisin og Helse– EVALBIOVIT/EVALMEDHELSE (2023-2024)

EVABIOVIT 2022-2023:

Fagevaluering av biovitenskap (EVALBIOVIT) er godt i gang og de tre evalueringskomiteene skal levere evalueringsrapporter for administrative enheter (23 administrative enheter) i desember 2023. Resultater for EVALBIOVIT offentliggjøres i januar 2024. For mer informasjon om EVALBIOVIT, se nettsiden: <https://www.forskningsradet.no/tall-analyse/evalueringer/fag-tema/biovitenskap/>.

EVALMEDHELSE 2023-2024:

Forskningsrådet har til fristen i juni mottatt innmelding av 59 administrative enheter og over 270 forskergrupper. Det planlegges for at egenvurderingsskjema og impact case skjema for både administrative enheter og forskergrupper sendes miljøene medio september 2023 med en innleveringsfrist medio januar 2024. For mer informasjon om EVALMEDHELSE, se nettsiden: [Evaluering av medisin og helsefag \(forskningsradet.no\)](https://www.forskningsradet.no/evaluering-av-medisin-og-helsefag/)

Vedtak: *Orienteringene tas til etterretning.*

Sak PSLIVSVIT 16/23 Innspill til Forskningsrådets nye strategi

Forskningsrådet har startet arbeidet med ny strategi. Strategien forventes å ferdigstilles innen utgangen av 2023, og vil være Forskningsrådets viktigste verktøy for å følge opp Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (LTP) sammen med porteføljeplanene.

Mens den gjeldende strategien beskriver bredden av samfunnsoppdraget, vil den nye strategien i større grad konkretisere de områdene det er særlig viktig at vi får til en endring. Strategien vil videre legge til rette for en god sammenheng

med porteføljestyringen som ivaretar helheten i oppfølging av LTP og øvrige styringssignaler.

Forskningsrådet legger de overordnede målene i LTP til grunn, og supplerer med målene fra mål og resultatstyrings (MRS)-systemet som ikke er dekket av de overordnede målene, slik at vi jobber utfra fem overordnede mål i strategien:

1. Styrket konkurransekraft og innovasjonsevne
2. Miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft
3. Høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning
4. Velfungerende forsknings- og innovasjonssystem
5. God rådgivning

Hver av disse målene konkretiseres med 2-3 prioriteringer per mål som er de mest sentrale å lykkes med for å nå målene. Porteføljestyringen sørger for helhet og bredde, og har særlig ansvar for å ivareta oppfølging av de tematiske og strukturelle prioriteringene i LTP. Porteføljestyrene er også et viktig verktøy for måloppnåelse for de identifiserte prioriteringene.

Basert på porteføljestyrets erfaring, ble styret bedt om å komme med innspill i arbeidet med å identifisere de viktigste utfordringene og hva Forskningsrådet bør prioritere for å nå målene som er særlig relevant for dette porteføljestyret.

Porteføljestyret ble bedt om å diskutere følgende to punkter:

- 1. Hva er de viktigste utfordringene vi må løse for å nå målene i LTP?**
- 2. Hvilke prioriteringer må vi gjøre for å løse disse utfordringene?**

I diskusjonen ble styret bedt om å løfte frem vesentlige hovedområder hvor det er behov for endring og særlig oppmerksomhet.

- Porteføljestyret synes det var vanskelig å komme med innspill, gitt omfanget av mål og prioriteringer og en lite konkret langtidsplan.
- Det var enighet om at fri grunnforskning forsvinner i LTP og at den ikke må forsvinne i ny strategi.
- Livsvitenskap er lite omtalt i LTP og bare knyttet til helse. Ny strategi må tydeliggjøre begrepet livsvitenskap og hva det omfatter.
- Det kom innspill om at det er uheldig at ny strategi med nye mål lages før systemgjennomgangen er ferdig.
- Mål 3 ble fremhevet som viktig og spesielt løftes.
- Den grunnleggende forskningen må styrkes for å løse samfunnsutfordringene.
- Det må være tilstrekkelig finansiering i hele TRL-kjeden.
- Sektordepartementene med ansvar for forskning må samordnes bedre slik at vi skal få til det tverrfaglige.

- Det må være en strategisk og forutsigbar satsning og finansiering. Her har Forskningsrådet et ansvar for langsiktigheten gjennom sine utlysninger som må være fleksible og ikke ha for strenge rammer.
- Mål 2 har veldig generelle tiltak og at sosial bærekraft må tydeliggjøres og hva det innebærer (del av Europas grønne giv)?
- Realismen i målet om at forskning i næringslivet skal nå 2% av BNP (hva er forskning)?

***Vedtak:** Porteføljestyrets kommentarer i møtet tas med i det videre arbeidet med nye strategi*

Sak PSLIVSVIT 17/23 Eventuelt

***Vedtak:** Ingen saker fremmet.*

Sak PSLIVSVIT 18/23 Godkjenning av vedtaksprotokoll

***Vedtak:** Protokollen godkjennes.*